

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Articulus V. vtru[m] tota humana natura sit assumpta mediantibus
partibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

ARTICVLVS V.

*Utrum tota humana natura sit assumpta medi-
antibus partibus.*

41.
3. d. 2. q. 1.
a. 1. q. 3. &
ar. 3. q. 2. c.
& d. 3. q. 5.
ar. 2. c. & d.
5 q. 2. ar. 3.
Colligitur
ex c. 18. 19.
c. 21. 3.

AD quantum sic proceditur. Videtur quod Filius Dei assumpsit totam naturam humanam mediantibus partibus eius. Dicit enim August. in lib. de Agone Christiano*, quod inuisibilis & incommutabilis veritas per spiritum animam, & per animam corpus, & sic totum hominem assumpsit. Sed spiritus, anima, & corpus sunt partes totius hominis. Ergo totum assumpsit mediantibus partibus.

2. Præterea, idem Filius Dei carnem assumpsit mediante anima, quia anima est Deo similior, quam corpus: sed partes humane nature, cum sint simpliciores, quam corpus, videntur esse similiores Deo, quia est simplicissimus, quam totum. Ergo assumpsit totum mediantibus partibus.

3. Præterea, Totum resultat ex vnione partium: Sed vnio intelligitur vt terminus assumptionis, partes autem præintelliguntur assumptioni. Ergo assumpsit totum per partes.

Sed contra est quod Damascen. dicit in 3. lib. * in Domino nostro Iesu Christo non partes partium inueniuntur, sed quæ proximè componuntur, id est, deitatem & humanitatem. Humanitas autem est quoddam totum, quod componitur ex anima & corpore sicut ex partibus. Ergo Filius Dei assumpsit partes mediante toto.

Respondendo dicendum, quod cum dicitur aliquid medium in assumptione incarnationis, non designatur ordo temporis: quia simul facta est assumptio totius & omnium partium: ostensum* est enim, quod simul anima & corpus sunt adinuenient vnita ad constituendam naturam humanam in Verbo: Designatur autem ibi ordo nature, vnde per id, quod est prius in natura, assumitur id quod est posterius. Est autem aliquid prius in natura dupliciter: Vno modo ex parte agentis: alio modo ex parte materie: ha enim due causæ præexistunt rei. Ex parte quidem agentis est simpliciter primum illud, quod primo cadit in eius intentione: sed secundum quid prius est illud à quo incipit eius operatio. Et hoc idem, quia intentio est prior operatione. Ex parte verò materie est primum illud, quod prius existit in transmutatione materie. In incarnatione autem oportet maximè attendere ordinem, qui est ex parte agentis: quia vt Augustinus dicit in Epist. ad Volusianum*, in talibus rebus tota ratio facti est potentia facientis. Manifestum autem est, quod secundum intentionem facientis prius est completum, quam incompletum, & per consequens totum, quam partes. Et ideo dicendum est, quod Verbum Dei assumpsit partes humane nature, mediante toto: sicut enim assumpsit corpus propter ordinem, quem habet ad animam rationalem, ita assumpsit corpus & animam, propter ordinem, quem habent ad humanam naturam.

Ad primum ergo dicendum, quod ex verbis illis nihil aliud datur intelligi, nisi quod Verbum, assumendo partes humane nature, assumpsit totam humanam naturam: & sic assumptio partium est prior in via operationis, intellectu, non tempore: Assumptio autem nature est prior, in via intentionis: quod est esse prius simpliciter vt dictum

Ad secundum dicendum, quod Deus ita est simplex, quod etiam est perfectissimus: & ideo totum est magis simile Deo, quam partes, in quantum est perfectius.

Ad tertium dicendum, quod vnio personalis est ad quam terminatur assumptio: non autem vnio nature, quæ resultat ex coniunctione partium.

In corp. ar. 1. est.

Non multum
remotè an-
te medium
est op. 3. 2.

Ar. 1. huius
q. 3. ar. 2.

Lib. 3. c. 16.
circa finem.

COMMENTARIVS.

AEc quæstio procedit de ordine nature, seu causalitatis, sicut in 1. & 2. ar. diximus. Cui D. Th. respondet, Verbum assumpsisse partes humane nature mediante tota humanitate; quia ex parte agentis, assumptio totius est prius intèta, quam partium. Addit vero in solutione ad primum, ordine operationis, seu executionis, prius natura esse assumptas partes, quam totam humanitatem: quæ omnia in sequenti disputatione examinanda & declaranda sunt, licet enim huius articuli longiori expositione non indiget.

ARTICVLVS VI.

Utrum humana natura sit assumpta mediante gratia.

Ad sextum sic proceditur. Videtur quod Filius Dei assumpsit humanam naturam mediante gratia. Per gratiam enim vnimur Deo. Sed humana natura in Christo maximè fuit Deo vnita. Ergo illa vnio facta fuit per gratiam.

2. Præterea, Sicut corpus viuunt per animam, quæ est eius perfectio, ita anima per gratiam: Sed humana natura redditur congrua ad assumptionem per animam, vt dictum est: ergo & anima congrua redditur ad assumptionem per gratiam. Ergo Filius Dei assumpsit animam mediante gratia.

3. Præterea, August. in 15. de Trinit. * dicit, quod Verbum incarnatum est sicut verbum nostrum in voce: Sed verbum nostrum vnitur voci mediante spiritu, ergo Verbum Dei vnitur carni mediante spiritu sancto, & ita mediante gratia, quæ spiritui sancto attribuitur secundum illud primæ ad Corin. 12. Diuisiones gratiarum sunt, idem autem spiritus.

Sed contra est, quod gratia est quoddam accidens anime, vt in secunda parte habitum est*. Vnio autem Verbi ad humanam naturam est facta secundum substantiam, & non secundum accidens, vt ex supra dictis patet*. Ergo natura humana non est assumpta, mediante gratia.

Respondendo dicendum, quod in Christo ponitur gratia vnionis & gratia habitualis. Gratia ergo non potest intelligi, vt medium in assumptione humane nature, siue loquamur de gratia vnionis, siue de gratia habituali. Gratia enim vnionis est ipsum esse personale, quod gratia diuinitus datur humane nature in persona Verbi, quod quidem est terminus assumptionis. Gratia autem habitualis pertinet ad spirituales sanctitatem illius hominis, est effectus quidam consequens vnionem: secundum illud Ioan. 1. Vidimus gloriam eius quasi vnigeniti à Patre, plenum gratia, & veritate. Per quod datur intelligi, quod ex hoc ipso, quod ille homo est vnigenitus à Patre, quod habet per vnionem, habet plenitudinem gratia & veritatis. Si verò intelligatur gratia, voluntas Dei, aliquid gratia faciens vel donans, sic vnio facta est per gratiam, non sicut per medium, sed sicut per causam efficientem.

Ad primum ergo dicendum, quod vnio nostra ad Deum est per operationem, in quantum, scilicet, eum cognoscimus & amamus, & ideo talis vnio est per gratiam habitualement, in quantum operatio perfecta procedit ab habitu: Sed vnio nature humane ad Verbum Dei, est secundum esse personale: quod non dependet ab aliquo habitu, sed immediate ab ipsa natura.

Ad secundum dicendum, quod anima est perfectio substantialis corporis, gratia vero est perfectio anime accidentalis. Et ideo gratia non potest ordinare animam ad vnionem personalem (qua non est accidentalis) sicut anima & corpus.

Ad 1.